

రత్నములు

రత్నము కొడుకు ఈమనిడివి పెట్టిపోయి మిలిటరీలో చేరిపోయాడు.

ఆ భోగటూ తెలియగానే "పీడ పోయింది" నుకొంది సరళ. పీడ పోయినప్పటికీ సరళకి సం తోషం మాత్రం లేకపోయింది. పీడ పోతే పీడ చంపట్టుకొంది.

సరళకి రా... సగరం తెలిఫోన్ ఎక్కో ఛేంజిలో పని దొరికింది. ఈ గు ఆమెకి కొత్త. అందుచేత నాలుగు గోజుల పాటు తన స్నేహితురాలాకామె ఆహ్లాదం కంటే - ఆమె ఇంట్లో ఒక చిన్న ఇల్లు అద్దెకు వున్నట్లు కొంది. తోడుగా ఉండడానికి తల్లిని రత్నముని ఉ తరం రాసి, తల్లి వచ్చేక అద్దె యింటికి బస మార్చింది. ఆయిల్లు ఉరికి కొంచెం కొనలో ఉంది. కాని అద్దె తక్కువ, ఆఫీసుకి దగ్గరాను. తనూ తల్లి - ఇద్దరూ ఉండడానికి ఇమ్ముగా, సదుపాయంగా ఉంది. వూరు బాగుంది. ఉద్యోగం బాగుంది. బస బాగుంది.

అంతా బాగానే ఉంది. రత్నము కొడుకే బాగులేడు.

రత్నము కొడుకు బాగానే ఉంటాడు. చిన్నవాడూ, అందగాడూను. చూడానికి లక్షణంగా ఉంటాడు. ఎటొచ్చీ ఉన్న చెడ్డ లక్షణం ఏమిటంటే మనిషిలో మోహ్యుపాలు చెడ్డతనం ఉండవలసి ఆ చెడ్డలక్షణం.

రత్నము కొడుకుని చూడగానే "శాడీ వెధవ" అనుకొంది సరళ.

సరళని చూడగానే "హాయ్ హాయ్" అన్నాడు రత్నము కొడుకు.

సీతాపతిగారి పిల్లలోకి తేడిపిల్ల వచ్చి పడింది సరళ. ఆ పిల్ల రాడీ మూకకి తన ఫులిపిల్లని తెలియకేనే దామెకి రత్నము కొడుకు. ఆప్పటి కన్నడే వెద రాడీలోకి కన్యకలనేనే "పీడ" పాటిపోయి, పిల్ల రాడీలోకి వెదగా ఉండే సేజ్ లోకి వచ్చేడు. పిల్లకి కొత్తగా వచ్చిన పిల్లకి "హాయ్ హాయ్" అని వేరు చెప్పేడు. ఆమె వెంట పడాడు.

ఆ ప్రకారంగా వెంటతెగిలి వెంటతెగిలి ఆఖరి కోరికను చెం గు పట్టుకున్నాడు రత్నము కొడుకు. కేవాకలర్ హాల్ తివుడి చిత్రం "ఎదారి పేరుడు" చూసి ఇంటికి వస్తోంది సరళ. కొంత దూరం దాకా స్నేహితురాలు తనతో

కూడా వచ్చి, ఆమెను ఇంటి దగ్గర ఆమె విడి పోయింది. సీతాపతిగారి పిల్ల ఇంక ఆపే దూరం లేదు. అందుచేత రికేషా ఎందుకను కొని నడచే వెళ్తోంది సరళ.

దగ్గరనే చూసుకొంది కాని దారంతా చీకటిగానూ నిర్జనంగానూ ఉంటుందని గుర్తుంచుకోలేదు సరళ. రాత్రి పడయింది.



మైసూరులోని మహిషాసురుడు

—ఫోటో: వాసుదేవకో.

చిట్టచీకటిగా ఉంది. రోడ్డుమీద జనసంచారం ఉన్నట్టుగా లేదు. అక్కడికి తీరా వచ్చేసరికి సరళకి భయం ముంచుకొచ్చింది.

దొంగ దివ్యులు "ఒస్తోంది రోయ్ పిల్ల" అని లోలోపల నవ్వుకొంటూ పక్కలేగ రేస్తూ చీకట్లో తచ్చాడుకున్నట్లు నిస్తోంది.

నిజజీవితం

రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి

నిజజీవితం

రోడ్డు పక్కని ఉండే చెట్టు ఆ చీకట్లో కనిపించడం లేదు. కాని చాటిలోంచి జారు జారు పాములు జారుతున్నట్టుగా చప్పుడవు తోంది. ఆకాళంలో రోజుగారి పిల్లలంతా పోయిన తల్లిలా ఎక్కెచ్చి అగుతోంది. అగి అగి ఏడుస్తోంది. ఎదురుగా కొంచెం దూరంలో ఎదో కొరివి దయ్యంలా కాలూ ఆ రు తోంది. ఆరిపోయింది దనుకొనేసరికి కాలూ మెరుస్తోంది. వెనకనుంచి కేవాల నడచి వస్తోన్నట్టుగా తపతపలాడే అడుగుల చప్పుడు వినవస్తోంది.

సరళ నిలబడిపోయింది. రుమాలు తీసి ముఖం తుడుచుకొందికి కూడా భయంచేత బిల్లెక నిల్చుండిపోయింది. ఆ భయానికి సబురూ, సంకర్షణం లేదు. చూస్తోండగా మబ్బులు కమ్ముకొచ్చినట్టుగా కమ్ము కొచ్చింది. అంతలోనే మబ్బులు విడిపోయి వట్టుగా వదిలిపోయింది.

తను రోజూ నడచే రోజే, తను రోజూ చూసే చెట్టే, భయం ఎందుకూ? ఇదే పగలైతే భయం ఉండదుకదా!

అదే పగలనుకొని నడచేదామనుకొంది సరళ. అనుకొని నాలుగుడుగులు వేసింది. ఇంతలో వెనకనుంచి వచ్చే అడుగులు జోరు జోరయ్యాయి. జోరు జోరయి ఆమె దగ్గరికి వచ్చాయి. వచ్చేక, సరళ భుజంపొడ చేయి పడింది.

సరళ కేక లేదామనుకొనేలోపున ఆమె వదుం చుట్టూ చెయ్యొకటి తిరిగింది. "నేనే హాయ్ హాయ్" అనే మాటలు ఆమె చెప్పి పడ్డావు.

"అమ్మా" అని కేక వేసింది సరళ.

ఆ విధంగా ఆమె కేక వేయగానే ఏం జరిగిందంటే: ఎదురుగా కొంచెం దూరంలో ఉన్న కొరివిదయ్యం, రవ్వలు ఎగిరేలా కొరి విని వెలకి వేసి కొట్టి, పరిగెట్టివచ్చి రత్నము కొడుకుని పిడికిలితో గుద్దింది. రత్నము కొడుకు గుక్కతూణం తలపటాయిస్తూ నిల్చునేసరికి కొరివిదయ్యం రెండడుగులు వెనక్కి వేసింది. రత్నము కొడుకులో కదలిక లేకపోవడం చూసి మళ్ళీ ముంచుకొచ్చింది. గర్జించింది. అప్పుడు రత్నము కొడుకు కొరివిదయ్యపు కడపులో పిడికిలితో పొడిచి, కొరివిదయ్యపు మొడపట్టుకు లాగి, కొరివిదయ్యపు కాలిలో కాలువేసి తిప్పి, కొరివిదయ్యున్ని వేలి



రక్త కులు



వేసి కొట్టి పారిపోయేడు. అంతా కూడా "ఎదారి పోయింది" నినాదాలుగా జరిగింది. అయితే ఇక్కడ హీరోయే కిందపడ్డాడు. విలన్ నెక్కడో పోయేడు. అది జరిగింది.

కిందపడ్డ కొరివిదయ్యం వెన్నుదిగా లేచి "అబ్బు అబ్బు" అని ఆయాసం తీర్చుకొని, ఉన్నట్టుగానే ఉండి చెంబు చెంబుగంటి ఆ చీకట్లో సరళిబాలని కొట్టేయబోయింది. చెబ్బలు తిప్పించుకొందికి సరళి కూడా అటూ ఇటూ గంతుతూ "ఆగం దా గండి. నే నే నే ను," అంటూ తను రత్నమ్మ కొడుకును కాపాడే, తను తనేనీ "వాడు పారిపోయేడు పారిపోయే" డన్ కేకలు వేసి చెప్పవలసి వచ్చింది. పులిసిల్ల తిప్పించుకు పారిపోయింది, లేడిసిల్ల అదస్తోందినీ తెలుసుకున్నాక ఆ దయ్యప్పిల్ల గంతులమని "అయామ్ సారీ, అయామ్ సారీ" అంది హూణ భావంలో.

విలన్ వదలిపోయినందుకూ, హీరోచేత చెబ్బలు తిప్పినందుకూ "థాంక్యూ థాంక్యూ" అంది సరళి.

"ప్రమాద మేం జరగలేదు కద? నో డేంజర్ కద?"

"ఏంలేదు. రౌడీనెఫవ. మీకేం చెబ్బలు తగలేదు కద?"

"ఇక్కడ చిన్న చెబ్బు... హమ్మ తగలేదు."

"అయామ్ సో సారీ."

"ఫర్లేదు, ఫర్లేదు."

"సమయానికి సరిగా బిచ్చి రక్షించేదు."

"రక్షించనూ? ద్యూటీ ద్యూటీ."

"మీకు చాలా థాంక్స్."

"ఉంచండి. ఫరవాలేదు. హమ్మహమ్మ. ఎవడా రోగు?"

"రత్నమ్మ..."

"అడదా?"

"కాదు. రత్నమ్మ కొడుకు."

"కొడుకా?"

"అవును."
 "ఎవరో కొడుకు?"
 "రత్నమ్మ కొడుకు. బిల్లీ రాడీ."
 "రాడీనా?"
 "అవును."
 "ఏం చేసేడు?"
 "తన్నాలండీ అలాటివాళ్ళని."
 "ఏం చేసేడు. కొట్టేడా?"
 "కొట్టలేదు"
 "మరేం చేసేడు?"
 "....."
 "ఏం చేసేడు మరేదే?"
 "....."
 "బహా?"

"....." తెలివి తక్కువ మరీపిలా ఉన్నాడు.

"అవమానించేదా? రాసెల్ రాసెల్! వాడిపని పట్టిస్తానైంది. ఇప్పుడు కోడు. రేపు, మీరు సరళిదేవిగారు కదూ? ఆవు నవును, నాకు తెలుసు. పదండి పదండి. ఇంటికి దిగ బెట్టేస్తాను" ఇద్దరూ నడిచారు.

'అతికొంచెం' దూరంవరకూ ఆ తను మానంగా ఉన్నాడు. తరువాత టక్కున ఆగిపోయేడు. సరళి కూడా అగింది.

అది రోడ్డు జంకోషను. పక్క రోడ్డులో దూరాన్న బి దీపం ఉంది. దాని పల్కటి వెలుగులో ఆతన్నె కొంచెం క్యూరియస్ గా చూసింది సరళి. పొడుం రంగుది కాబోలు పట్టాం. అమెరికన్ జాకెట్టు నీలపురంగుది. అతనికి ముప్పయ్యేళ్ళుండ వచ్చు. ఎవరో నెలమీదకొట్టి పొట్టిచేసినట్టుగా ఉన్నాడు. ఆ పొట్టితనం సహజంగా లేదు. అతని జట్టు పొట్టి, అతని ముక్కుపొట్టి, మొత్తం మీద మనిషి కొంచెం ఎంతగా కనిపిస్తున్నాడు. అంతకు ముందు అతన్నె పుడు చూసినట్టు గుర్తు రాలేదు సరళికి.

రోడ్డు జంకోషనో ఆగి, సరళి ముఖంలోకి చూస్తూ "నా పేరేమిటో తెలుసా మీకూ?" అని అడిగేడు. తొందరలో అతని మాట తొట్టు పడింది. ఆపదలో ఉన్న ఆడపిల్లకి సాయపడగలిగినందు కతను చాలా ఉద్రిక్త డయి వున్నాడని తెలుస్తోంది.

"నా పేరేమిటో తెలుసా మీకూ?"

"తెలీదు. సారీ... కానీ నా పేరేలా తెలిసింది మీకూ?"

"మిన్ను తెలుసుకు తెలీదా?! బాగా తెలుసు. కొన్నా పేరు మీకు తెలుసా?"

"నేనెవరో మీకు తెలుసా? నన్నె పుట్టినా మీరు చూసేరా? నేనెవరో మీకు తెలిసుండక పోవచ్చు. నేను ఫలానా..."

అని ఆ వరసలో మాట్లాడడం లేదతను. తన పేరేమిటో తెలుసా అని అడుగుతున్నాడు.

"ఇదేమిటి వరస?" అనుకొంది సరళి.

"నా పేరు తెలుసా?"

"తెలీదు" పేరు చెప్ప దానికి చాలా ముచ్చట పడిపోతున్నాడే!

"చెప్పనా?"

"చెప్పండి" దానికంత సన్నెనందుకూ?

"ఆశ్చర్యపోతారు"

"ఎందుకూ?" వెలివాడు కాడు కద?!

"నా పేరు బాన్ లూయీరావు" అని గంభీరంగా చెప్పి బ్రయం ఫెంటుగా చూసే డతను.

సరళికి ఏమనడానికి తోచక "బిహా?" అంది.

పేరు విని ఏం చెయ్యమంటాడు? మూర్ఖు పొమ్మంటాడా, ముద్దుబోమంటాడా?

"కొన్నెను క్రిస్టియన్ని కాను. I am not a Christian. స్వచ్ఛమైన..." అని తనది స్వచ్ఛమైన ఏ వ్టా మో తెలియజేసేడు. ఇంకా చెబ్బున్నాడు.

"మాట వింటే తెలుగువాణ్ణు నుకోవచ్చు గానీ, నోరు మెదపకుండా వుంటే నన్ను చూసి ఎవ్వరూ అనుకోను తెలుగువాణ్ణి.

ఇందాట్లా నన్ను చూసినప్పుడు మీరేమను కున్నారు?"

"ఇందాట్లా చీకటి, మీర్నాకు కనిపించనే లేదు" అంది సరళి.

"సరిగా చూస్తే తప్పక ఆంగ్లో ఇండియన్ గుని మీరు కూడా అనుకోనుండురు ఎంతో మందన్నారు. "అబ్బు! మీరచ్చంగా ఏంగ్లో ఇండియన్లు ఉంటారండీ" అని ఎన్నో సార్లున్నారు. అంతేకాదండీయ్. నన్ను చూసి బి రోజున గబగబ బిచ్చినేడు బహుడు. ఉంక రాల జట్టు. తెలు గా పొడవుగా టోటోటో గా వున్నాడు. మెళ్ళో బంగారపు గొలుసు. దానికి చిన్న బ్యూటీఫుల్ కిలువ. గడగడ మాట్లాడేసున్నాడు. ఏంఏంటి? మళయాళం!

"అహా?"

"నాకు సిరియన్ క్రిస్టియను. నన్ను చూసి వాళ్ళ కబన్ను నుకున్నారు. చూడం డెలా అనుకున్నాడో, గావులేమా?"

"బావుంది."

"తరువాత సారీసారీ అన్నాడు. ఫరవాలేదన్నాన్నేను. ఆ తర్వాత ఇద్దరం ఫెండ్లయి పోయం. మా వాడిప్పకు బాంబేలో వున్నాడు. ఫెంట్ ఫర్వోకి మానేడరు."

"అలాగనా?"

"అంతేనండీ. సిరియన్ క్రిస్టియన్లు నుకున్నారు, పార్సీల్లాణ్ణు నుకున్నారు, కొంకణ్ (బ్రాహ్మణ్ణు నుకున్నారు, ఆఖరికి కూర్మ వాణ్ణు నుకుండా అనుకున్నారు నన్ను చూసి. తెలుగువాణ్ణిని మాత్రం ఎవ్వరూ అనుకోలేదు! అదేమిటో?"

తెలుగు వాల్లా కాకుండా మరోలా

కలవరపడు స్త్రీలకు



"కుమారి" మాత్రం మదవకండి. మీ ఆరోగ్యం రక్షించును. వింతలవనరం వెం (సాదా) రు. 3/- (వైవర్) రు. 5/- (ఎక్స్ప్రెస్ వైవర్) రు. 8/- పోస్టెపాస్టాకింగు ప్రత్యేకం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
 Stockists — (1) Indo Medical Supplies, 3, Pauliappan St., G. T. Madras;
 (2) L. M. Mukerji & Sons Ltd., 167, Dharamtola St., Cal-13,

ఉన్నందుకు అతను మిక్కిలిగా మురిసిపోతున్నాడు; ఎక్కువగా సంబరపడుతున్నాడు. చేతులూపుతూ గండగడ మాటాడుతూ మెలిగనడు నూన్నవాడు మళ్ళీ బక్కున ఆగిపోయేడు.

“మీ ర్నాకు జాన్ లాయారావు చేరాలనచ్చిందా అడగలేం?” అంటూ సరళిని తన వావింకా ప్రశ్నించవలసిందిగా నిర్బంధించేడు. అడక్క తప్పదు. అంచేత అడిగింది సరళి.

“చెప్పా వినండి.....” అంటూ చెప్పడం సాగించేడు. తల్లిగర్భమందు తానున్నప్పుడు ఆతల్లి కాలుజారి పోవడం అప్పుడొక దొర (“వ్రాగింగ్స్ మన్”) గర్భవ ప్రవాహంలాగే దూకి ఆమెనిటుకు తీసుకొచ్చి ఒక్కరుచేర్చి రక్షించేటట్లు, అతని యెడల తమకుంజే కృతజ్ఞతకి చిహ్నంగా తనకా దొర చేరువేటేరులు తన తిలిదండ్రులు.

“రెండు ఫర్లారులు కొలుకుపోయింది బహుమదు పాపం, మాఫాద రెం చెయ్యగలూ? నీంటే అసలే భయం అతనికి. పూర్వం! ఆగలుమీద నిల్పాని లబోలబోమని కేక లేనూంటే, పాపం ఆ దొర—మిస్టర్ జాన్ లాయీ—అక్కల విని కారాపి మరీ ఓచ్చేలు. రావడం ఏచిటి, సంగతి చూడం ఏచిటి, ఏలోకి దూకడం ఏచిటి! అంతా చాళి వెకన్!... అతనే తేకపోతే మామదగు తేకపోను, నేనూ తేకపోగును, మరిప్పుడు మిమ్మల్ని సేవే న్యూదాని కేవూ రాకనూ పోగురు ఆ? చాచాచా!”

జాన్ లాయీ రావుతో ఆవిధంగా పరిచయం అయింది సరళిదాదికి.

ఆ తరువాత కొడిగోజులకే తెలిసింది, ర తిమ్మకొడుకు ఊరొదిలిపోయి ఏలిబరీలో చేరడంను భోగల్టా.

ర తిమ్మకొడుకు! ఓజపోయింది, మరి, జాన్ లాయీ రావు? ఫట్టుకు వదలడం లేదు.

“రక్షించడం కాదుకాని పీకాచంలా పీకిస్తున్నాడు” ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు ఇంటికొచ్చేస్తాడు. ఎక్కడపడితే అక్కడ పలకరించేస్తాడు. పలకరించడంలా ప్రమాద పేమీలేదు. కాని పలకరించిన తరువాత ఇంతకీ వదిలకు, అంతకీ, వదలకు. గంట నూట్లాడితే అంగులో ముప్పావుగంట తన గురించే చెప్పుకుంటాడు. ఆ విధంగా గంటల తరబడి మాట్లాడతాడు. తనిప్పుజే ఇంత బావున్నాడా? చిన్నప్పుడు ఇంకా బావుండేవాట, “ఫోలో మాసిస్తానుండండి. యూరపియన్ వేరిగా ఉండేవాణ్ణి లేదో మీలే చెబురుగాని “తనెప్పుడూ డీసెంట్ గా డ్రెస్ అవుతాట. తనకి మంచిస్నేహితులు

న్నారట. ‘షిపుసిగ రలు’ రప్పించి మరొక మరెప్పుడూ తను కౌల్పుడట. సింఫీవపు వాడు తనకే మంచి ఫ్రెండ్లట, అక్కడ మంచి బ్రాసియర్స్ దొరుకుతాయట. “ఇద్దరం కల్పివెళ్లాలంటే “రారా?” అంటుకు రాయా?!”ట.

ఈ ప్రకారం సరళిని పిచ్చే తించేసేడతను. ఆతనికి తనూసా తనూసా “బదాయి” లున్నాయి.

తను తెలుగువాళ్ళా ఉండవని గోప్ప; తను ఆంగ్లం ఇండియనా ఉంటానని గర్వం; తనకి దొర పేరుందని డాబు; తను ఇంగ్లీషు బాగా మాట్లాడగలవని బదాయి; తనకి అరవన్నీహీతులున్నారని గోప్ప. తన నేస్తుండొకడు శ్రీనగర్లోఉన్నాడని గర్వం; మిన పేరీని తనకి బాగా తెలుసునని డాబు; తన ‘కజిను’ పెంటకుప్ప జమీందారని బదాయి; తన చెల్లి పెళ్లికి తాము పదివేలు కట్టుమిచ్చేమని గోప్ప. మహ్మద్ హసన్ కీ మాధవలతకీ జరిగిన పెళ్లి తనముధ్యవ రిత్వమే తేకపోతే జరక్కనేవోవని గర్వం; అను అలి కాస్మా పాలిటనిగా ఉంటానని డాబు; తనది స్వచ్ఛమైన ఫలానావర్తమని బదాయి.

“రక్షించడం కాదుకాని ప్లేగులా పట్టుకున్నాడు.”

అతను సరళిని రకరకాలుగా బాధించడం ప్రారంభించేడు. గుటుగా ఉంచవలసిన విషయమే అయినప్పటికీ కొంతమంది “నాభార్య ఇలాగా, నాభార్య అలాగా” అని పదిమంది తోనూ చెప్పకుంటారు. అటువంటివాడు బాయీ రావు. అయితే అతనికి భార్యలేదు. ఇంకా బ్రహ్మచారి. భార్యలేకపోతే నేం? సరళిందికదూ! అందుచేత ఆమెగురించి ఆవిధంగా చాటడం ప్రారంభించేడు.

“రక్షించడం కాదు కాని జీడిమాక్కలా ఒదిలం లేదు”

అతగాణ్ణి ఏలా వదల్చుకోడం? బుర బట్టలుకొట్టుకున్నా వదలడం లేదతను. ఆఖరికి, వీడ్చింక “తం తెలిప్ప లాభం లేదు” నే అభి ప్రాయానికేవచ్చింది సరళి. అంతగా వేధించుకు తినీసేదామె నతను.

ఓగోజున సర్వానికి సిద్ధపడికూర్చుంది సరళి. ఇవారే వాడుకారాలి. ఏ దైవా అసందర్భంగా మాట్లాడాలి, అప్పుడు పట్టిం చాలి వాడివని అనుకొని కూర్చుంది.

కాని జాన్ లాయీ అగోజు రాలేదు; కనిపించలేదు. ఆ మర్నాడుకూడా కనిపించలేదు. మరి నాలుగురోజులు వరసగా గడిచేయి. తరువాత ఓసాయింకాలం సరళికి ఉ తరం వచ్చింది. ఎవరాసేరు? “వాడా సేడు.”

“నా ప్రియమైనసర్” తో ప్రారంభించేడు. “నీ ప్రయమైన జాన్” తో ముగించేడు. ఆతిగాడికి కలకత్తాలో ఉద్యోగం

అయిందట. తంలివిడ ఆరద్దు వచ్చాయట. అందుచేత పిట్టమనిషి తో నేనా చెప్పవీలేకుండా మూణ్ణి ముసాలో మాటూ ముతే సర్దుకొనిపోవలసి వచ్చిందట. మళ్ళీ “కలుసుకుంటాం తప్పక తప్పక తప్పక”ట. ఈలోగా అధమం వారానికి ఒక్కసారే వా జాబు రాస్తూండగలవని హామీ ఇవ్వగలడట.

కలకత్తాపోయేడు! రక్షించేడు!

కాని, పోస్టుద్వారా బాధించడం సాగించేడు. సరళికి ఇంట్లో చితుకాయి తల బుట్ట ఒకటికూడా లేదు. అందుచేత ఆ ఉ తరాల వన్నిటిని పొయ్యిలో పజేసేడి. రోజులు వడవగా వడవగా ఉ తరాల బాధకూడా తగిపోయింది. పోయింది.

ఈవిధంగా కొన్నాళ్ళయింది. వాతావరణం ప్రశాంతంగా ఉంది. సరళికి ఎప్పు

నమ్మకమైన నంజు గూడు
బాబురకు నితావత్యేకములు
కాస్మస్ కస్టూరిమాత్రులు.
జంజు జ్యోమ్యుక్తి, పత్తశంఠికి
కరస్ గోరొజినమాత్రులు.
జురెన్ సకల జ్యోమ్యులకు.
బాలక్స్ విరదనమాత్రులు.
కాలరక్స్ కాలం, అత్యక్రమణ.
తదితర మందులకై మాకు ధ్రాయండి
నంజు గూడు పత్తపాటె
పత్తపాటె
107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

ప్రాంచీలు: హైదరాబాదు & విజయవాడ.

RATNAM'S 'N' OIL
నేవించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము లనుభవించగలరు. 1 సీసా రూ. 11-4-0.
ఎద్వాస్సుతో జాబు వ్రాయండి.
డాక్టర్. రత్నం నన్నె,
మలక పేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాదు - 2

శ్రీకాఫ్
దగు, ఉబ్బసములకు
దివ్యోషధము
శ్రీవత్స కైమికల్స్ & డ్రగ్స్
అమిటేడ్, మద్రాసు-30

★ ర క కు లు ★

దైనా వీడకలాల్చినప్పుడు తప్ప బాన్ లూయీరావు జ్ఞప్తికి రావడంలేదు. ఆమె జీవితం సాఫీగా హాయిగా సాగిపోతోంది. ఆమెకి లోకం నరనకాలలా ఉంది; ఆకాశం నీలపుగోపురంలా ఉంది; వెన్నెల మల్లెల పంటలా ఉంది; గోజులు రోజాపువ్వులా ఉన్నాయి. మనుష్యులు అందరూ రత్తిమ్మ కొడుకులు కాదు. మరి బాన్ లూయీరావు లేడు.

సరళికి నిజంగా చాలా హాయిగా ఉంది. ఒకరోజున రాత్రి నువూరు పదిగంటల సమయానికి అదే "చీకటిరోడ్డు"న సరళి ఇంటికి వచ్చింది. ఆరోజున అది చీకటి రోడ్డు మాత్రంకాదు. సక్కనున్న చెట్లు వెన్నెల ముసుగులు వేసుకున్నాయి. రోజంతా వెన్నెల ముసుగు వేసుకొంది. సరళి నిర్భయంగా వచ్చింది. ఆమె బావ వసున్నాని ఉత్తరం రాసేడు. ఉత్తరం ఆమెకొద్దినమే అందినది. తెల్లవారితే వచ్చే రోజు అతను వచ్చేరోజు. తెల్లవారితే ఆమె కది శుభదీపం. ఆమెకి చాలా సంకోచంగా ఉంది. పూలపరుపుమీద ఉన్నట్టుగా ఉంది. చెట్లతో రోడ్డు పందిరివేసుకొంది. చంద్రుడు ఏ కుజానితో పందిరికింద కొచ్చే వెళ్ళి కొడుకులా ఉన్నాడు. తారలు తెలియబ్బుల నుడువ రాళ్ళు కట్టకొంటున్నాయి. ఎక్కణ్ణింకో సన్నని సన్నాయి వాయిద్యం వినవస్తోంది.

సరళి అంతుకే అంతగా నవ్వుకొంటూ వచ్చింది. పాటలూ, పువ్వులూ, వెళ్ళిపోతూ వాటి గురించి ఆలోచించుకొంటూ వచ్చింది. మిదనంంచి తేళ్ళూ తెల్లలూ పట్టెలు "హాలో సరళి" అనే మాటలు ఆమె చెవినిపడాయి.

తుళ్ళిపడింది సరళి. ఆ తుళ్ళిపడంలో ఆమె తోడుక్కన్న కోడుకింద, కట్టుకున్న చీరకుచ్చెళ్ళు చిక్క వున్నాయి. ఆమె ముందుకు తూలిపడిపోలేదు. గూగిపడవోయింది. ఇంతలో బాన్ లూయీరావు వచ్చి ఆమెని పట్టుకున్నాడు.

బాన్ లూయీరావు ఆరోజునే వచ్చేడు కలకల్లెనుంచి. రాగానే సరళికోసం ఆమె ఇంటికి వెళ్ళేడు. ఆమె లేదు. రాత్రిపదింటికి కాని ఇంటికి రాకపోవచ్చని తెలుసుకున్నాడు. ఈలోగా బజారంతా తిరిగి, కబ్బుకీ వెళ్ళి, కనిపించిన పరిచయంబ్బులా వీలైనంతగా వీడించి, హుమర్ గా తిరిగి వస్తూన్నాడు. వస్తూ ఆమెగురించే ఆలోచించుకుంటున్నాడు.

(31ని వ పేజీ చూడండి)



రోజూ దర్జాఅయిన వస్త్రధారణ
— ఆయనకు బట్ట క్రుంగునను బాధ లేదు!

బట్టలు క్రుంగకుండా సొగసుగ ఉండుటకు ఆయన బట్టలు కొనేటప్పుడు 'సాన్ఫోరిజెడ్' ప్రేమ మార్కు ఉన్న వాటినే కొంటారు. కనుక బట్ట క్రుంగుతుందనే బాధ ఆయనకు లేదు. 'సాన్ఫోరిజెడ్' లేబిలుగల బట్ట ప్యాక్టరీనుండి వచ్చే ముందే తగినంత క్రుంగించబడుతున్నది కనుక యింక క్రుంగనే క్రుంగదని ఆయనకు తెలియును.

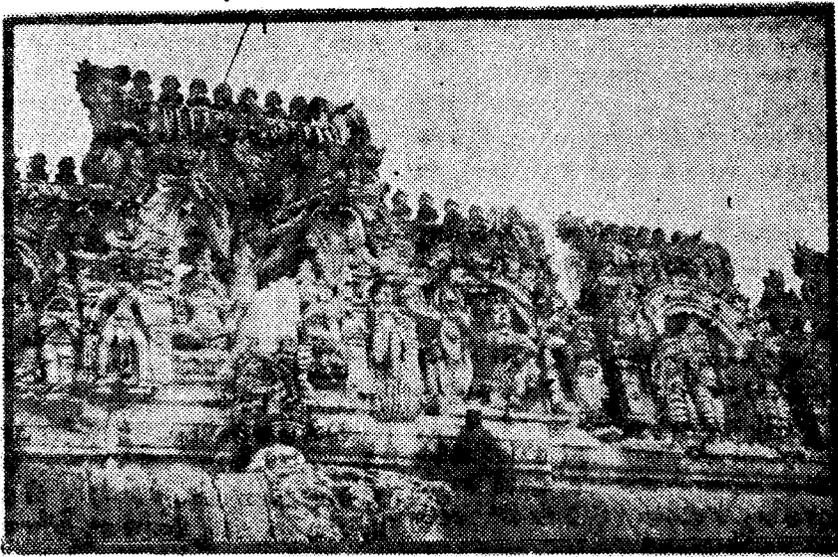
లేబిలుమీద 'SANFORIZED'

ఈ గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు బాగునవుతాయి ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

రిజిస్టరు చేయబడిన 'సాన్ఫోరిజెడ్' అనే ప్రేమ మార్కు అధికారులైన క్లూయర్, వీకోడ్ అండ్ కంపెనీ ఇన్కార్పొరేటెడ్ (సరిమితమైన బాధ్యతతో యు. ఎస్. ఎ. లో వేంసావవము) వారిచే ప్రచురించబడినది. ఈ కంపెనీ యొక్క కచ్చితమైన ప్రమాణములకు తగినట్లు క్రుంగకుండా ఉండే బట్టలను 'సాన్ఫోరిజెడ్' ప్రేమ మార్కు చేయబడిన అంగీకారము యిస్తాము.

వచనములు: 'సాన్ఫోరిజెడ్' వర్క్స్, 95, మెరీక్ స్ట్రీట్, కొంబాయి 2 ACP 4367



కంచి ఏకామ్రేశ్వర ఆలయ శిల్పం

—భోలో : పి. గురుమూర్తి]

స్వయం గావచ్చి పరిస్తుంది.

భవబంధాలు త్రేంమకొని ఆత్మజ్ఞానం పొందాలంటే తులజాపూరి త్రేత్రంలో ఉన్న జగదంబను ఆశ్రయించాలి. ఆంలేకాని అక్కడా ఇక్కడా తిరిగి ఏదో నాధిస్తామని అనుకోవడం కాలక్షేపమే అవుతుంది గాని లాభంలేదు.

ఉత్కళి దేశంలో భువనేశ్వర త్రేత్రం పరమపవిత్రమైనది. ఆ త్రేత్రంలో పరాంబిక గొప్పకావేదంతో ఆవిర్భవించి ఉన్నది.

ఆమెను నేవిస్తే ఇవఫలస్థితి కలుగుతుంది. సంసారానికి సంబంధించిన కష్టాలు సమాలంగా తూలిపోతాయి.

వైతరణి ఆనే నది ఒగున విరజోదవి ఆనే శేతుతో జగజ్జవని వెలిసిఉన్నది. ఆమెను ఆరాధిస్తే పుణ్యకర్మలన్నీ చేసినట్టే అవుతుందని ప్రాణులు అభివ్రాంచారు.

కలకతామోహన దక్షిణేశ్వరంలో ఉన్న కాళికాశవని దర్శించి నేవించిన వానికి యమునవల్ల ఏ బాధలూ కలగవు. ఇది మున్నూటికి నిజం.

కామగూఢదేశంలో నీలాచలం ఆనే త్రేత్రం ఉంది. అక్కడ కామేశ్వరి ఆనే శేతుతో సుస్వయం ప్రాణుల జన్మకారణమైన ఆ దేవిని కొలుచుకోనేవారు సంస్కృతామములనూ అనుభవించారు.

మగధదేశంలో మంగళి గౌరి ఆనే శేతుతో జగదంబిక ఉంటాన్న త్రేత్రం పరమపవిత్రం. ఆ త్రేత్రాన్ని దర్శించిన వారు సర్వమంగళములూపొంది పునీతు

రౌతారు. చివరకు ఎవరూ పొందలేని ఉత్తిమగతిని పొందుతారు.

వారాణసీత్రేత్రం మూగులోకాలలోనూ నాటిలేని పవిత్రత్రేత్రం. గౌరీదేవి విశాఖాక్షి శేతుతో ఇక్కడ భక్తులకు అన్నదానం చేసూ అన్నపూర్ణ అని ప్రసిద్ధి పొందింది.

వింధ్య పర్వతవాసిని అయిన దేవి పేరు నందాదేవి. నందా దేవిని నేవించినవాడు ఎప్పుడూ సంసార భయానికి లొంగడు.

అవంతీపుర దేవతయే శివదూతిక ఆనే ప్రసిద్ధి నామంగల మహాకాళికి క్షిని ఆరాధించినవానిని ముక్తికాంతి స్వయంగా వరిస్తుంది. ఇంక చెప్పవలసేది ఒక్కటే మిగిలింది. క్రొంచరిని భేదించిన సుబ్రహ్మణ్యునితో కలిసి గణపతి అకుకొన్న పూదాటలు కల కైలాసం.. అది పార్వతి సౌభాగ్యాలకు నట్టిల్లు. దానిని స్మరిస్తే సకల పాపాలూ వెళ్లిపోయి. మనూరగణనాధులతో, విభింకగుడైన భక్తునితో మహా కైలాస నిలయయ్యే ఉన్న పంచవతి మన్యురక్షించుగాక!

రక్షకులు

(16-వ పేజీ తరువాయి)

చిస్తున్నాడు. ఆమెని చూచామని తిహాతనా లాగుతున్నాడు. “వియోగంవల” అతిగాడికి ఆసలే ఎక్కవగా ఉంది ఉండ్రకం. ఆమెనా సముఖంలో అక్కడ చూసేదనికి మరీ ఎక్కువయింది. ఆమె పవనోవనం కాదుకాని ఆమె సతిను పలుకోవలసివచ్చింది. ఆమె

పావిధంగా తాకేసరికి అతను ఒప్పు మర్చి పోయేడు. అతనికి మఠి పూర్తిగాబోయింది. ఆ మఠిపావనంలో ఆమెని దగ్గరగా తీసుకొని ఏమేమో ఆనడం మొదలుపెట్టేడు.

సరళికి మఠేపోలేదు.

“ఒగులు. ఒగుల్లావా ఒదలవాళి” అని కేకలు వేసింది. వేసి విడిపించుకుంది. విడిచే వరకూ పిడికిళ్ళతో గుడ్డింది. విడిచేక చేంప పెట్టువేసింది.

అడవిలచేత రెంపకాయ తిన్నపిమ్మట ఏం చెయ్యకమో తెలియక చెర్రినవ్యవస్థ వోయి నవ్యలేక నిల్చున్నాడు బాన్ లూయూ రావు.

ఇంతలో అడవిలని అపదనుంచి రక్షించేదామని, ఎక్కణ్ణించి వచ్చేదోకాని, మిలిటరీ దుస్తుల్లో ఉన్న వ్యక్తి ఒకతను అక్కడికి వచ్చేడు. వచ్చూనే బాన్ లూయూ రావుకి రెండు తిగలనిచ్చేడు. తోడనే సరళి నుడ్డేశించి అడిగేడు. “ఎవకు ఓమ? ఏం చేస్తున్నాడు మిమ్మల్ని? ప్రమాదలేం జరగలేదుకద? హాయ్! మీరు సరళాదేవికదా?”

ఈవిధంగా సరళిని రక్షించి పారేయడానికి వచ్చిన ఇతగాడెవడు? ఇలవుమీద ఇంటికొచ్చిన రతిమ్మ కొడుకా? ఎవరు? ఎవనో ఒకడు. “అయినా ఎవనో చెప్పకూడదా?”

రతిమ్మ పుత్రుడో, రాజనంద్రుడో, రహస్యన్ భానుడో, రాస్పన్ ‘పాపాల్లోకి’ ఎవడైనా సరే.

“మీ పాయం వాకక్కరే”దని విసవిస నడచి వెళ్ళింది సరళాదేవి. ★



నారసింహ లేహ్యము

మంగుడుతో చేరినది మేహము, నిక్కాక, నిస్పృతునవగైరా హరింబి. బలము రక్తవృద్ధికల్పించును 20 పు. దబ్బీరు 3-4-0. పోస్టేజీరు 1-1-0.

పి పి పి అండ్ కంపెనీ, (అయిర్వేద సమాజం వెరిదేపి (పోస్టు) — చెరుల్లాడిల్లా.

బొల్లి 1920

మేహవాడ, బర్ల, సుబ్బ
వాధులకు గారంట్ చేసిన
కృత్రిమ సలహాకరణం

రెడి క్ల గోపాలపురం

బొమ్మగోదావరి దిల్లా
(మీకు) తిలకు(అంబా)